

Izmaiņas darba aizsardzības normatīvajos aktos

2012.gada 18.decembrī Ministru kabinets apstiprināja grozījumus vairākos darba aizsardzības jomas Ministru kabineta noteikumos.

Grozījumi [Ministru kabineta 2010.gada 10.augusta noteikumos Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"](#) (Ministru kabineta noteikumi Nr.883) paredz samazināt darba aizsardzības speciālistu pamatlīmeņa apmācības apjomu.

Lai samazinātu apmācībām nepieciešamo laiku, **no 2013.gada 1.jūlija** darba aizsardzības speciālistu pamatlīmeņa **apmācību minimālais apjoms** būs **60 stundas līdzšinējo 160 stundu vietā**. No tām 40 stundas būs teorijas apmācība, bet 20 – praktiskā apmācība. Tāpat kā līdz šim, apmācība notiks, apgūstot profesionālās pilnveides programmu izglītības iestādēs (kursos). Šāda apjoma apmācība būs nepieciešama darba aizsardzības speciālistiem, kas strādā uzņēmumos, kas nenodarbojas ar bīstamiem komercdarbības veidiem. Papildus paredzēta specializēta apmācība 40 stundu apjomā saistībā ar bīstamiem komercdarbības veidiem, piemēram, kokapstrādi, būvniecību, ražošanu, u.c. Jāuzsver, ka tie speciālisti, kas apguvuši pamatlīmeņa apmācību 160 stundu apjomā, varēs turpināt strādāt par darba aizsardzības speciālistiem arī pēc 2013.gada 1.jūlija.

Uzņēmumos, kas nodarbojas ar bīstamiem komercdarbības veidiem, darba aizsardzības speciālista apmācības līmenis ir atkarīgs no uzņēmuma lieluma. To paredz [Ministru kabineta 2005.gada 8.februāra noteikumi Nr.99 "Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju"](#), kuros arī 2012.gada 18.decembrī ir izdarīti grozījumi (Ministru kabineta noteikumi Nr.884), kas stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

Bīstamo nozaru uzņēmumos, kuros nav vairāk par pieciem nodarbinātajiem tāpat kā līdz šim kompetenta institūcija nav jāiesaista. Nozīmīgākās izmaiņas šajos noteikumos attiecas uz bīstamo nozaru uzņēmumiem ar 6-10 nodarbinātajiem. Līdz šim šajos uzņēmumos bija jāiesaista kompetenta institūcija vai arī jānodarbina speciālists ar augstāko izglītību darba aizsardzībā. No 2013.gada 1.janvāra attiecībā uz šiem uzņēmumiem atjaunots regulējums, kāds tas bija spēkā līdz 2012.gada 1.janvārim. Tādejādi šajos uzņēmumos visus darba aizsardzības speciālista pienākumus var veikt ne tikai speciālisti ar augstāko izglītību darba aizsardzībā, bet arī speciālisti ar pamatlīmeņa apmācību darba aizsardzībā 160 stundu apjomā, ja viņiem ir iegūta augstākā izglītība dabaszinātnēs, inženierzinātnēs, veselības aizsardzības jomā vai tiesību zinātnēs un ir vismaz piecu gadu darba pieredze attiecīgajā profesijā vai darba aizsardzībā. Sākot ar 2013.gada 1.jūliju, kad būs uzsākta darba aizsardzības speciālistu apmācība samazinātā apjomā, šajos uzņēmumos varēs strādāt arī speciālisti ar apgūtu pamatlīmeņa apmācību darba aizsardzībā 60 stundu apjomā un specializēto apmācību 40 stundu apjomā atbilstoši komercdarbības veidam, ar kuru uzņēmums nodarbojas.

Bīstamo nozaru uzņēmumos, kuros ir 11 vai vairāk nodarbināto, ir saglabāts pašreiz spēkā esošais regulējums. Tas paredz nodarbināt darba aizsardzības speciālistu ar augstāko izglītību darba aizsardzībā vai piesaistīt kompetento institūciju, lai nodrošinātu pietiekami augstu uzņēmumos īstenoto darba aizsardzības pasākumu kvalitāti.

Papildus iepriekš minētajām izmaiņām, 2012.gada 18.decembrī Ministru kabinets ir apstiprinājis arī grozījumu [Ministru kabineta 2003.gada 4.februāra noteikumos Nr.66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku"](#) (Ministru kabineta noteikumi Nr.886). Šajos noteikumos samazināts darba vides trokšņa mērījumu biežums – turpmāk trokšņa mērījumi jāveic nevis atkarībā no iepriekšējo mērījumu rezultātiem, bet gan ne retāk kā reizi trijos gados, ja tiks konstatēts, ka trokšņa līmenis ir paaugstinājies un var radīt risku strādājošo drošībai vai veselībai. Atkārtota mērījumu veikšana ir lietderīga tad, ja, salīdzinot ar iepriekšējiem pārbaudes rezultātiem, trokšņa līmenis ir paaugstinājies, kā arī īpašos gadījumos, piemēram, ja konstatēta nodarbinātā dzirdes pasliktināšanās vai ir noticis nelaimes gadījums darbā, kas saistīts ar trokšņa radīto risku.